

מדוע לא קיים פרס נובל במתמטיקה?

מרגרט פרויס, מרכז מורים ארצי, אוניברסיטת חיפה.

הוענקו שתי מדליות זהב. קיבלו את המדליות שני מתמטיקאים שהצליחו ליצור קשר בין תחומים שונים של המתמטיקה: וולדמיר וובצקסי שזיהה קשר בין תורת המספרים וגיאומטריה אלגברית, ולורן לפורג שגילה קשר בין תורת המספרים ואנליזה. כולנו מאחלים הצלחה למתמטיקאים הישראלים שישתתפו בקונגרס הבא.

הרכילות הרווחת טוענת שהסיבה לכך שלא קיים פרס נובל במתמטיקה היא התנקמותו של נובל במתמטיקאים באשר הם, לאחר שגילה שאשתו בגדה בו עם מתמטיקאי. אולם, העובדות ההסטוריות מספרות כי אלפרד נובל מעולם לא היה נשוי... הסיבה האמיתית נעוצה כנראה בגורם אחר.

הממציא אלפרד נובל הועיד פרס למי שתגליותיו יכולות להביא תועלת לאנושות. נובל סבר, שהמתמטיקה "רק" משמשת מדעים אחרים ואינה משפיעה בצורה ברורה על האנושות, כמו למשל הפיסיקה או הכימיה, ולכן תגליות במתמטיקה אינן ראויות לפרס.

בהיעדר פרס נובל במתמטיקה, מתקיים אחת לארבע שנים קונגרס מתמטי בינלאומי, שבמסגרתו מוענקות עד ארבע מדליות זהב. למדליות מצורף פרס כספי בסך 15 אלף דולר קנדיים. פרס זה נקרא פרס פילדס.

המדליות מוענקות לחוקרים צעירים, מתחת לגיל ארבעים, עבור עבודות מחקר מקוריות במיוחד במתמטיקה, במטרה לעודד את המשך מחקרם. תנאי זה מנע מאנדרו ווילס, המתמטיקאי שהוכיח את משפט פרמה, לקבל את מדליית פילדס, שכן בשנת הענקת הפרס היה בן 45.

בספטמבר 2002, התקיים הקונגרס המתמטי בכינ'ין ובמסגרתו

